

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. III. Vltteriùs declaratur quo pacto veracitas sit objectum formale Fidei
divinæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

immediatè, quia Deus dicit: hoc, inquam, licet ita se habeat, sicut tamen actiones quasdam non Deitati formaliter, sed aliis Dei perfectionibus tribuimus, ut mundi creationem omnipotentiae, redemptionem misericordiae, malorum punitionem iustitiae, & sic de ceteris, etiamsi haec omnia realiter praestet Deitas, ita tribuendo singula singulis Deo aliquid dicenti credimus, non quia Deus est formaliter, sed quia summè verax, seu infallibilis auctoritatis, licet Deitas, seu natura divina sit ratio hujus mediata, quia scilicet ratione nostrà est quasi causa veracitatis, ut omnium divinarum perfectionum quodammodo fons & radix.

Nonnulla actione quibusdam Dei perfectionibus peculiariter tribuuntur.

V. Obiectum formale Fidei est Dei veracitas.

Quidam auctoritatem omnino infallibilem requiratur.

VI. Ostenditur veracitatem esse obiectum formale Fidei.

VII. Si in Deo sola existet veracitas, Fides esse certissima.

Quo quis scientia & sinceritate est praestantior, potior est auctoritate.

Quis inter homines majoris sit auctoritatis.

vera etiam dicenti non credimus, utpote qui mendax est, & pater ejus.

SECTIO TERTIA.

Ulterius declaratur, quo pacto veracitas sit obiectum formale Fidei divinae.

VT verò rem hanc ulterius explicem, etiamsi Deitas, ut dixi Sect. praecedente num. 4. sit ratio mediata credendi, cum sit radix veracitatis, non tamen ingreditur tanquam motivum, sed sola veracitas, ad hanc enim solam si actus terminaretur, imò per impossibile separatam à Deitate, ut ostensum est Sect. praecedente n. 7. actus tamen in eam tendens, seu propter illam assensum praebens obiecto materiali, quod credendum proponitur, esset Fides. Unde Deitas est ultima ratio in essendo, non in credendo, seu terminativa, aut motiva actus Fidei. Quemadmodum in rebus corporeis est mixtio elementorum sit causa cur res materiales habeant colores, sicque remota ratio terminativa visus, id tamen, quod immediatè movet, aut terminat actum visionis, est lux & color.

I. Quo pacto Deitas sit ultima ratio credendi.

Deitas est ultima ratio in essendo, non in credendo, seu terminativa, aut motiva actus Fidei.

Dices cum P. Arriaga hic, Disp. 1. Sect. 2. Sicut potest quis actu Fidei attingere veracitatem, non Deitatem, ita à fortiori attingere poterit revelationem, non attingendo veracitatem, ac proinde sicut in priore casu Deitas est solum ratio essendi respectu veracitatis, & non motivum actus seu assensus, ita & veracitas in hoc secundo casu erit ratio tantum essendi revelationis, totum autem motivum actus erit revelatio procedens à veracitate. Ego certè non video, cur dari hujusmodi actus nequeat, dico tamen diverso modo respectu illius habere se veracitatem divinam, quam in alio actu se habeat Deitas respectu veracitatis; ut enim actus ille sit firmus & certus, provenire debet à motivo certo & infallibili, cognito ut tali; hujusmodi autem non est revelatio, nisi ut informata quodammodo extrinsecè à veracitate, seu nisi cognoscatur ab illà provenire tanquam à principio, quod nec fallere possit, nec falli, sicque non est causa tantum essendi respectu revelationis, sed etiam credibilitatis ejus, utpote cujus cognitio in ejus credibilitatem influit, ut ostensum est.

II. Quid si ab actu aliquo Fidei attingatur immediatè sola revelatio, & non veracitas.

Quid requiratur ut revelatio firmitatem causet in actu Fidei.

At verò in Deitate respectu veracitatis longè aliter se res habet, Deitas quippe respectu veracitatis est mera ratio essendi, nec ad hoc ut veracitas reddat actum Fidei infallibilem, requiritur ut Deitas, quae ratione nostrà est illius radix, cognoscatur, sed ipso facto quòd sciat quis revelationem procedere à veracitate, seu à principio, quod nec fallere potest, nec falli, actus, quo assensum obiecto proposito propter veracitatem praebet, est certissimus. Imò, ut latius dictum est Sectione praecedente, si infinita illa veracitas, non à Deitate, sed aliunde procederet, actus Fidei haberet adaequatum suum motivum, & foret firmissimus. Si autem fingatur hujusmodi veracitas realiter distincta à Deitate, actus illam praecisè habens pro motivo, non esset Theologicus, sicut nec esset ille, quo crederet quis ob solam revelationem, utpote quae est res creata. Utrum autem veracitas & revelatio ad actum Fidei circa obiectum aliquod elicendum cognosci debeant lumine naturali, an supernaturali, dicitur infra.

III. Aliter Deitas se habet respectu veracitatis, & veracitas respectu revelationis.

Actus ob solam revelationem assensum non esset Theologicus.